

Sygn. akt **III S 199/14**

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Krystyna Hadryś

Sędziowie SO Lucyna Morys - MAgiera

SR del. Marcin Rak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi **E. T.**

przy udziale **Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach**

o stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygnaturą **I C 855/14 upr**

oraz sprawy ze skargi **A. T.**

przy udziale **Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach**

o stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygnaturą **I C 855/14 upr**

**postanawia:**

**oddalić skargi.**

SSR del. Marcin Rak SSO Krystyna Hadryś SSO Lucyna Morys – Magiera

Sygn. akt **III S 199/14**

## UZASADNIENIE

Skarżące powódki domagały się stwierdzenia przewlekłości postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach w sprawie I C 855/14 upr oraz zasądzenia kwot pieniężnych po 2.000 złotych i kosztów postępowania. Zarzuciły, że pozew w sprawie został złożony dnia 12 lutego 2014 roku, w dniu 27 marca 2014 roku Sąd wydał nakaz, od którego pozwany wniósł sprzeciw. Pomimo upływu 7 miesięcy od złożenia pozwu Sąd Rejonowy nie zdołał rozstrzygnąć sprawy, natomiast w dniu 21 sierpnia 2014 roku wydał postanowienie w przedmiocie swojej niewłaściwości, które powódki zaskarżyły zażaleniem. Wywodziły, że Sąd podejmował w sprawie działania pozorne, niepotrzebne i nie zmierzające do merytorycznego rozpoznania sprawy. W szczególności nie doręczył powódkom odpisu sprzeciwu i nie wyznaczył rozprawy. Także wydanie postanowienia w przedmiocie niewłaściwości miejscowej było nieprawidłowe i skutkujące przewlekłością postępowania. Działanie takie sprawiło, że powódki utraciły zaufanie do kompetencji i skuteczności wymiaru sprawiedliwości.

Prezes Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej. Wskazał, że czynności podejmowane były terminowo.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Pozew powódek przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W. wpłynął do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach w dniu 14 lutego 2014 roku. Zarządzeniem z tego samego dnia sprawę wpisano do repertorium Nc i skierowano do referatu Referendarza sądowego, który w dniu 27 marca 2014 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający w całości roszczenia pozwu. Odpis tego nakazu wysłano stronom w dniu 9 kwietnia 2014 roku. Korespondencja trafiła do pełnomocnika powódek w dniu 15 kwietnia 2014 roku zaś do pozwanego w dniu 14 kwietnia 2014 roku.

Dnia 30 kwietnia 2014 roku do Sądu Rejonowego wpłynął sprzeciw zawierający m. in. zarzut niewłaściwości miejscowej. W dniu 27 maja 2014 roku wpłynęło pismo pozwanego zawierające wnioski dowodowe.

Akta pozostawały w dyspozycji sędziego od 7 maja 2014 roku, który zarządzeniem z dnia 14 czerwca 2014 roku stwierdził, że sprzeciw spełnia wymogi formalne i polecił zarejestrowanie sprawy w repertorium „C”

Dnia 17 lipca 2014 roku pełnomocnik powódek złożył pismo zawierające stanowisko w sprawie.

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy. Odpis postanowienia wysłano pełnomocnikom stron 27 sierpnia 2014 roku. Pełnomocnicy stron otrzymali korespondencję w dniu 1 września 2014 roku.

Dnia 4 września 2014 roku pełnomocnik powódek złożył zażalenie na to postanowienie.

Zarządzeniem z dnia 16 września 2014 roku sędzia referent stwierdził brak podstaw do rozpoznania zażalenia w trybie art. 395§2 k.p.c. i polecił doręczenie odpisu zażalenia pełnomocnikowi pozwanego.

Dnia 24 września 2014 roku powódki złożyły skargi na przewlekłość postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozstrzygając czy w sprawie wystąpiła przewlekłość postępowania należało mieć na względzie, że zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 roku, nr 179, poz. 1843, ze zm.), dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd (...), w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ugruntowanym orzecznictwie sądów powszechnych, Sądu Najwyższego jak i sądów administracyjnych przyjmuje się, że przewlekłość postępowania to nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony (...) długotrwałe zaniechanie podejmowania czynności przez organ prowadzący postępowanie lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych. Zachodzi ona gdy postępowanie jest długotrwałe i rozwlekłe, a trwa ponad konieczność podjęcia czynności niezbędnych do zakończenia sprawy, pozostających w związku przyczynowym z działaniem lub zaniechaniem organu. Innymi słowy to wyrażając, przewlekłość postępowania występuje, gdy zwłoka jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. Aby stwierdzić przewlekłość postępowania koniecznej jest ustalenie, że pomiędzy kolejnymi czynnościami występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, III SPP 14/11, Lex nr 10959151, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07 kwietnia 2009 roku, II S 4/09, KZS 2009/5/42,

postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2012 roku, II S 25/12, Lex nr 1254588, postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2012 roku, II OPP 19/12, Lex nr 1240698).

Pojęcie prawne przewlekłości w każdym przypadku musi być odnoszone do konkretnych realiów i podjętego trybu postępowania. W przypadku postępowania sądowego musi być do niego adekwatne i uwzględniać realia funkcjonowania sądów, w tym konieczność nadawania systematycznego biegu wszystkim rozpoznawanym sprawom. Sprawność postępowania sądowego w żadnym razie nie może oznaczać za usprawiedliwione oczekiwania strony, że wszelkie czynności w sprawie będą podejmowane natychmiast po złożeniu wniosków procesowych. Tego rodzaju oczekiwanie przeczy istocie procesu sądowego, gdy to rzeczą sądu jest wszechstronne rozważenie racji obu stron. Zatem stanowczo należy podkreślić, że jedynie nadmierne odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania określonych prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 maja 2013 roku, III S 5/13, Lex nr 1322063).

Nie może nadto budzić wątpliwości, że w toku postępowania ze skargi na przewlekłość postępowania nie jest dopuszczalne dokonywanie merytorycznej oceny orzeczeń wydanych w toku postępowania objętego skargą (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011 roku, III SPP 34/10 i z dnia 22 listopada 2011 roku, III SPP 22/10, Lex nr 694241).

Powołany wyżej przebieg postępowania przeczy tezie o wystąpieniu przewlekłości. Czynności w sprawie podejmowane były bowiem bez nadmiernej zwłoki w okresach zbliżonych do miesięcznych, co w realiach funkcjonowania sądów uwzględniających powinno nadawanie systematycznego biegu wszystkim sprawom zgodnie z kolejnością wpływu, uznać należy za odpowiednie i spełniające wymóg sprawnego procedowania. Czynności Sądu Rejonowego nie były przy tym pozorne lecz uzasadnione były wnioskami stron i przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy nie sposób w szczególności wywodzić z faktu niedoręczenia pełnomocnikowi powódek odpisu sprzeciwu. W sytuacji gdy, z uwagi na stwierdzenie przez Sąd Rejonowy swojej niewłaściwości, w sprawie nie wyznaczono terminu rozprawy, brak było podstaw do dokonywania takiego doręczenia. Wszak art. 505§1 k.p.c. przewiduje doręczenie odpisu sprzeciwu dopiero z wezwaniem powoda na pierwszą rozprawę.

O przewlekłości postępowania nie mogło też świadczyć niezasadne w ocenie skarżących wydanie przez Sąd Rejonowy postanowienia przekazującego sprawę innemu Sądowi. Ocena zasadności tego postanowienia może być dokonana jedynie w ramach kontroli instancyjnej, to jest w postępowaniu zażaleniowym. Jak już bowiem wskazano merytoryczna ocena prawidłowości wydanych rozstrzygnięć wychodzi poza zakres oceny dokonywanej w toku postępowania uregulowaną cytowaną ustawą z dnia 17 czerwca 2004 roku.

***Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił skargę jako bezzasadną, a to na podstawie art. 12 ust. 1 tejże ustawy.***

SSR del. Marcin Rak SSO Krystyna Hadryś SSO Lucyna Morys - Magiera